

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET
ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjárónak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjezőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: **B E T E G H P Á L.**

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért tözöttenek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyiltér sora 1 kor. Hirdetés és nyiltér díja előre fizetendő. — Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetői iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: **B E T E G H P Á L** könyvnyomdája és könyvkiadása (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adtnak vissza.

Pax.

A békés családi otthonhoz szeretném hasonlítani vármegyénk társadalmát. Ahhoz a családhoz, hol Hit, Remény és Szeretet, e legszebb és legmagasztosabb eszme honol.

Kishalmgyi Hollak Arthur, vármegyénk főispánja kimondta a jelszót. Most társadalmunkon van a sor, követni a vezért, hogy minden rendű és rangú udvarhelymegyei honpolgárnak társadalmi s közéleti czégtábláján a „Pax” szó foglaljon első helyet ezután.

Ne lássuk továbbra is, hogy egyik testvér félig fölfalja a másikat. Azután a másik eszi meg amazt feliben.

Meglehetősen össze-vissza vannak kuszálódva társadalmunk életében azon szálak, melyeknek kibontása a teljes és feltétlen egyetértést s a minden oldalon való áldásos békét eredményeznek. De ha fátvölt vetünk a multra, nem lépünk túlságos követelésekkel előtérbe és utat-módot keresünk, találgatunk is, hogy régi sebek felújítva ne legyenek.

A ki igazán őszinte jóakarója szűkebb hazánknak, székely vármegyénknek: nem állhat utjában a békés együttműködésnek; az nem óhajlja továbbra is a testvér-harcot.

Békét tehát, állandó békét és köztevékenységet óhajt székely népünk, melynek ügye a legnagyobb egyetértés mellett is lassan haladhat előre! Százados mulasztások várnak fürgé kezekre, melyeket, mint főispánunk beköszöntőjéből kitűnik — az ő kiprobált tehetségében meg találtak.

A főispáni beköszöntő beszédet, melyet egyhangulag örömmel fogadott közönségünk, szóról-szóra közzöljük a következőkben:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Midőn koronás királyunk kegyelméből és alkotmányos kormányunk bizalmából nemes Udvarhelyvármegyének főispáni székét elfoglalni szerencsés vagyok, szívem mélyéből üdvözlöm mindnyájukat, kik mint a törvényhatósági bizottság tagjai, illetve mint vendégek megjelenni szívesek voltak.

Teljes bizalommal az ősi magyar erényekben foglalom el ez állást, mert jól tudom azt, hogy e nemes vármegye lakossága — az ősi eredeti székely nép — a hazaszeretet és honfiúi erényeket őseitől örökölte és minden igaz székely hazájának igaz híve rendületlenül. Kiváló szerencsémnek tartom, hogy ebben az állásban olyan kormányának lehetek képviselője, melynek élén Széll Kálmán hazánk fia áll, a ki érdemessé tette magát a magyar nemzet haládjára, mikor közállapotának válságos helyzetében államférfiúi bölcsességgel és tapintattal érvényt szerzett a törvény és alkotmány sértettségének; és a közelmúlt időben hazafias kitartással sikeresen védelmezte meg hazánk közgazdasági érdekeit. Lelkem teljes meggyőződésével helyeslem és követni akarom miniszterelnökünknek kormányzati elveit és irányzatát, melynek alapján lehetővé vált a kibékülés és kiegyesztelés mindazon pártok és jeles államférfiak között, kik ezelőtt külön táborban küzdöttek ugyan, de most a valódi igaz liberális zászlója alatt a törvény, jog és igazság uralmának biztosítására elveik érvényesítésével egyesülhettek.

Hiszem és reményem, hogy valamint az egész országban a pártok között az óhajtott béke helyreállt és a személyes gyűlölködést az elvek és eszmék nemes küzdelme váltotta fel, úgy ebben a nemes vármegyében is a béke fog uralkodni és az egykori politikai ellenfelek, kiket immár nem választanak el elvi ellentétektől, a magyar embert jellemző lovagias érzelmekkel és kölcsönös előzékenységgel közelednek egymáshoz, hogy a közügyek terén összetartó munkássággal teljesíthessék hazafias feladataikat.

Magam részéről egyik főteremtés leendő ebben az állásban oda hatni, hogy az ellentétek

ne élesítsenek, hanem az elvek feladása nélkül lehetőleg kiegyenlítettessenek és e tekintetben legelső kérésöm önökhöz, t. uraim, hogy ebben a jóakaratu törekvésben engem támogatni szíveskedjenek. Azt hiszem nem szükséges önök előtt, t. uraim, bővebben fejtegetnem azt, hogy kölcsönös előzékenységgel és kölcsönös jóakarattal a béke és kiegyesztelés vármegyénk üdvére fog szolgálni.

A becsületes és tisztességes békének állandósítására töreksem; ennél fogva fölötté becses, értékes és örvendetes reám nézve mindazon tennyezőknek támogatása, kik a miniszterelnöki kormány programját helyeselve, hajlandók és készek segítségüket nyújtani annak gyakorlati megvalósítására.

És most engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy megjelöljem azokat a vezérelveket, melyeket az önkormányzati közigazgatás ellenőrzése tekintetében követni akarok. Erre vonatkozólag nekem, ki a vármegyei közéletben névekedtem fel, egyik elvem: az önkormányzati jogoknak tiszteletben tartása. Mint elnöke a törvényhatósági bizottság közgyűlésének biztosíthatom a tisztelt közgyűlést, hogy a törvény és szabályrendelet korlátai között a szólásszabadságot akadályozni nem fogom, sőt óhajtom, hogy mindenki véleményét szabadon és őszintén nyilvánítsa, mert az eszméknek nemes harca és surlódása világosságot idéz elő az elmékben, hogy föltaláshassuk az igazságot, melyet mindnyájan keresünk és követni akarunk. És itt megjegyzem, hogy czélszerűnek vélem a vármegyei önkormányzati hatáskörben utalt ügyeknek az országos politikai ügyektől való megkülönböztetését oly czélból, hogy az önkormányzati jog a vármegye jól felfogott érdekeinek figyelembe vételével, politikai pártoskodás nélkül, elfogulatlanul gyakoroltassék.

A közigazgatást illetőleg elvem az, hogy erélyes, igazságos és becsületes legyen. Meg vagyok győződve, hogy e tekintetben vármegyém tisztikarának tagjai buzgó munkatársaim lesznek s a törvények és rendeletek végrehajtásában felekezeli, nemzetiségi, vagy osztálykülömbőség nélkül részrehajlatlanul, egyenlően fognak eljárni mindenkivel szemben.

A közigazgatás terén általános elvem az, hogy a tisztviselők vannak a közönségért és nem a közönség a tisztviselőkért. A jó közigazgatás feladatát tekintem a törvény és rendeletek igazságos végrehajtásán kívül a közönség jogos és törvényes kívánalmainak figyelembevételét, jogos és törvényes panaszainak orvoslását. Ily irányban bizalommal fordulhat hozzám mindenki.

A közvagyonnak és közpénzeknek hűséges és tiszta kezelését mindenekfelett meg fogom követelni és szigorúan ellenőrizni és pedig annál inkább, mert meggyőződésem az, hogy csak a becsületes közigazgatás tarthat igényt a közönség becsülésére és bizalmára s csak a becsületes tisztviselőnek lehet tekintélye a nép előtt. Az a viszony, mely egyrészt a tisztviselő mint a kormányzó hatalom közege, másrészt a kormányzott közönség között fennáll, feltétlenül megköveteli, hogy a közönség bizalma meg ne ingatassék a tisztviselő megbízhatósága és becsületesége irányában, mert ha ez a bizalom teljesen megrendül, akkor a tisztviselő állása tarthatatlan.

Nem kétem, hogy e vármegye tisztikarában a jellemzilárdság és becsületes mély gyökeret vert s ez megtermi gyümölcsét az önzetlen és ügybuzgó munkásságban. Ezeknek a tisztviselői erényeknek ápolásában és gyakorlásában magam akarok jó példával előjárni és biztosíthatom a tisztikar tagjait, hogy elismerésemre számíthat mindaz, ki ezen erények gyakorlása körüli nemes versenyben magát kitünteti.

Ugyanazt remélem a tisztviselőktől s jelesen a jegyzői kar tagjaitól is, kiknek lelkiismeretes

és becsületes munkássága a jó közigazgatás egyik főtenyezőjévé képezi.

Jól tudom azt, hogy ebben a vármegyében többféle vallásfelekezet van, melyek mindannyian hivatva vannak hivatva a vallásos érzelmet ápolni, oktatásokról és iskolázatásokról gondoskodni. Az összes hitfelekezetek jogainak tiszteletben tartásával és a különböző hitfelekezetek közötti béke és türelmesség ápolásával óhajtom elérni azt, hogy az egyházi és világi hatóságok egymást kölcsönösen támogassák feladataik teljesítésében.

Örömmel értesültem, hogy a középiskolák és népiskolák e vármegyében szép sikerrel működnek az értelmi fejlődés érdekében. Mindezeknek ügyeit a legszívesebben fogom hatósági támogatásban részesíteni.

A földművelés és mezőgazdaság ügyének felkarolása érdekében örömmel teszem meg mindazt, a mi egyrészt ezen a téren működő társadalmi és hatósági testületek és tényezők tevékenységének előmozdítására, másrészt a birtokosságának és földművelő osztálynak támogatására hatáskörömbe tartozik, különösen oly esetekben, melyek az államnak beavatkozását, illetve segélyt indokolták teszik. E téren főleg az állattenyésztés, állategészség és erdészeti, valamint a mezőgazdasági hitelügyet óhajtom figyelemmel kísérni.

Kereskedelem- és iparügy terén kiváló súlyt akarok helyezni a közlekedés és kézi-ipar fejlesztésére, mert tudom, hogy a székely nép részére a mezőgazdasági munka elegendő keresetet nem nyújt; ennél fogva a kivándorlás csökkentése céljából is módot kell részére nyújtani a megelhetésre szeretett hazánkban.

Tisztelt közgyűlés! Ezek azok a fontosabb irányzatok, melyeket működésben követni akarok. És most mielőtt beszédemet befejezném, engedjék meg t. uraim, hogy b. türelmüket még csak rövid ideig igénybe vegyem és megemlékezve szülő-vármegyém küldötteiről, azokról a tisztelt barátimról, kik engem a távolból, a dicső Hunyadiak megszentelt földjéről új otthonomba elkísérni szívesek voltak; hálás érzelmekkel fejezem ki és szívem mélyéből megköszönöm az irányomban ez uttal is tanúsított vonzalmát, rokonszenvet és szívélyes barátságot, melyet mindenkoron édes emlékeim között fogok hűven megőrizni.

Tisztelt közgyűlés! Legyen szabad még befejezésül egy őszinte nyilatkozatot tennem és önökhöz, t. uraim, egy kérést intézni.

Midőn ez állással egybekötött feladatok megoldására vállalkoztam, czélul tüzttem ki magamnak azt, hogy a magas kormányának bizalmán kívül e vármegye lakosságának bizalmát is kiérdemellem. Kiérdemelni akarom ezt az által, hogy letett eskümet becsülettel megtartom, az állam polgárok jogait, a törvényt és alkotmányt tiszteletben tartom s a hivatalos hatalmat igazságosan és erélyesen gyakorlom, de azt törvénytelen erőszak alkalmazására fel nem használom.

Viszont arra kérem önöket, t. uraim, az őseitől örökölt ezeréves haza szent nevében, ne feledjék azt soha, hogy az isteni gondviselés az őseredetű székely népre itten hazánk védbástyájánál, különös hazafias missziót jelölt ki. Viharos időkben bel- és kül-ellenség ellen védelmezni a hazát, békés időben kitartó munkássággal fejleszteni a magyarság anyagi és szellemi erejét.

Ez a hazafias feladat, melynek teljesítéséhez e népnek összetartására, egyetértésére van szükség. Ne engedjük, hogy a nemzeti őserőben a széthúzó pártoskodás és egyenetlenség gyengülést idézzon elő. A magyar nemzet még nagy megpróbáltatások előtt áll. A magyar faj életképességétől függ ezeréves huzánk és nemzetünk fennállása. Testvéri kezet nyújtson tehát a

magyar a magyarnak, hisz oly kevesen vagyunk, hogy az egymás elleni harcban a vesztes csak a magyar nemzet lehet.

Ezt kérem én önköztől és hiszem, remélem, hogy az egyetértő munkásság dusan megtermi gyümölcsét hazánk javára, üdvére.

Ebben a hitben és reményben köszönöm önöknek szívem mélyéből a személyem iránt tanúsított szíves figyelmüket és működéséhez Istennek segítségét és kegyelmét kérve, fejezem ki abbéli óhajátom, mely mindnyájunknak leg-hőbb óhajta: Éljen a haza! Éljen a király! Éljen Udvarhelyvármegye és közönsége.

A győri indítvány. A »Magyarország« vezércikkben foglalkozik egy nagy fontosságú indítvánnyal. A győri kereskedelmi és iparkamara legközelebb egy indítványt fog tárgyalni, mely a magyar iparügy szempontjából nagyon fontos. A kereskedőkhez beszél, miképen hogy pártolják a magyar ipart. Felhívja őket, határozák el testületileg, hogy minden cikket, minden szükségletet hazai iparosoktól, hazai termelőktől, hazai kereskedőktől szereznek be; amennyiben pedig egyik vagy másik cikknek a hazai gyára nem létezik, folytonosan sürgetik és követelkénynek a felállítását. Oroszország nagy erőfeszítésekkel épen azon dolgozik, hogy önálló nemzeti iparát berendezze. A természetes támogatásával karöltve az állam egész irányzata arra fordul, hogy a hazai termék utat törjön minden közlival, minden állami s törvényhatósági szükséglet fedezésére. Kereskedők szólaltak meg legelőbb, hogy drágább a honi gyártmány, nehezen terjed... Panasza mentek a pénzügyminiszterhez, hogy tegyen valamit. És Witte ur mit felelt? — Azt felelte, hogy a nemzeti ipar berendezése oly állami feladat, a melyért minden osztályt akáldozni kell. Az átmeneti években meg kell fizetni az iskolapénzt. Mert ingyen nem lehet tanulni semmit. Minden osztály adozik ezért éppár évig az ipar javára — csak a kereskedő osztályban nem volna annyira hazafiság, hogy a nemzet nagy kötelességéből kivége a maga részét? — Nyolcz esztendőnk van még az önálló berendezésig, sa magyar kereskedőosztály bizonyára tudni fogja kötelességét. Nem szabad, hogy az új rend készületlenül találja. Hozzá kell szoknia már ma, hogy ahol csak teheti, honi eredetű terméket kinalja eladásra. Hallják meg az egész országban a győri indítvány szavát. A nemzet lelke szól e felhívásból.

Vármegyénk kettős ünnepe.

Oly szép és megfélepen egyértelmű ünnepe talán soha sem volt vármegyénknek, mint Hollak Arthur főispán fogadásakor. Mindenki öszinte szívből jött érzelmeit tolmácsolta és nagy reményekkel eltelve, sietett az ünneplők tömött sorait emelni.

E vármegye kicsinyje-nagyja kivette részét az ünneplésből. Ugy tetszett, mintha egy test és lélek volna az egész vármegye közönsége s ezt minden oldalról jól esett tapasztalunk. Önkénytelen is fohász kelt szívünkben: bár csak mindig és mindenben így lenne!

Valóságos diadalmenet volt főispánunknak a székely anyavárosba történt bevonulása. A tekintélyes számú vendégek gyakran hangoztatták is, hogy így csak a legmagyarabb Udvarhelyvármegye — hol az idegen elem alig 4% — hamisítatlan ősi székely lakossága tud ünnepleni.

Julius 5-én reggel egész csapatok vonultak a helybeli vasúti állomáshoz ünnepi díszben. Sokan Bögöz, mások Héjasfalva vagy Segesvár állomásra váltva meg jégüket.

Az elszállásoló bizottság több tagja Felek Pál elnökkel egészen a segesvári állomásig utazott, hogy a főispán kíséretében levő vendégeknek felvilágosításokkal, ünnepi programmal és különböző jégyekkel szolgáljon.

Hunyadvármegyéből főispánunk kíséretében voltak: Lázár Árpád orsz. képviselő, Réthy Lajos kir. tanfelügyelő, Konez Domokos polgármester, Kun István gróf, Benedikt Lajos nagybirtokos, Csulaj Lajos és Török Béla főszolgabírók, Gerbert Guidó, Dobay Ferenc ügyvéd, Boér Gábor és Bernád Béla várm. aljegyzők, Simon Ferenc, Nagy Lajos kir. ügyész, Schulberg Frigyes, Lukács József stb.

A segesvári állomástól 11 órakor indult a fényő girlandok és virágokkal szépen dekorált székely vonat. Ehhez volt csatolva főispánunk szalonkocsija, melyet Schandl Mihály kolozsvári m. a. v. üzletvezető kísért. Pár perc alatt a héjasfalvi határállomásra érkezett a vonat, hol már sorakozva várta Gálffy Kálmán főszolgabírója élen, a székelykeresztúri járás képviselőjében, tekintélyes számú közönség. Erked szász községet Bálint Mihály jegyző vezetésével magyar nemzeti zászló és kokárdákkal mellükön három tagból álló küldöttség képviselte. A közeledő vonat a Végler Gyula zenetanár által ez alkalomra rögtönzött 8 tagból álló tanítói dal-kör szabatos éneke, a Szózat akkordjai mellett érkezett a pályaudvarba, hol zajos eljenzések között csakhamar feltűnt a főispán rokonszenves, barátságos egyenisége. Gálffy főszolgabíró következő tartalmas, csinos beszéddel üdvözölte a főispánt:

Méltóságos főispán ur! Nekem, mint Sz.-Keresztúr járási főszolgabírónak jutott az a megfeszítő szerenese, hogy méltóságodat vármegyénk és járásom határszélén fogadhassam. Engedje meg hát méltóságod, hogy mindnyájunk nevében a legmélyebb tisztelettel üdvözöljem.

Méltóságod háta mögött a mai nappal egy husz éves mult záródik be. Egy kedves mult, melynek utait saját kezei építették meg. Fül volt ott, mely mindent hallott, szem, mely mindent látott: őrszem, prófeta, ki szivetrázó szavakkal kiáltotta oda, a hazát, ezt az édes anyát kesergetőknek: Ne bántsát a magyart!

Ezt a kipróbált, ezt a harcban megdöntött vezért üdvözöljük méltóságodban mi munkára kész közkatonái.

Ez a kíséret, mely méltóságodat megszokott helyéről ide kísérte, fényes bizonyosága annak, hogy méltó-

ságodat nagyon szerették és nehéz szívvel bocsátották el körükből, ez a kis csoport pedig, mely méltóságodat itt a határszélén először szerencsés szívben örömmel és igaz lelkesedéssel várni és fogadni: mélyen meghajta Hunyadvármegye fiai előtt tisztelete zászlóját, hogy nekünk méltóságodban a kötelességek hű teljesítőjének harsogását adta vezérül, kit jó és balsorsában el nem hagyni ezennel ünnepélyes fogadást teszünk. Legyen áldott méltóságodnak idejövetele, hathatós és szívet buzdító vezéri szava.

Végül kérve-kérjük, szíveskedjék kegyesen fogadni szíveink megnyilatkozását, melylyel új otthonába áldást kívánunk munkájára, életére és kedves családjára.

Eljen méltóságod sokáig!

Hollak főispán öszinte szívből köszöni a szép fogadtatást. El volt készülve — ugymond — a szívélyes fogadtatásra, mert ismeri a székely nép igazán szerető szívét és ő e szeretetre érdemes akar lenni. Hivatalos működésében követni óhajta a kormányelnök elveit, melyek a Jog, Törvény és Igazság szolgálatában domborodnak ki. Meg van győződve, hogy ha ezen az uton halad, szereti és követni fogjuk.

Viharos eljenzés kísérte a dalkör éneke után elindult a vonat, de alig haladt néhány kilométert, az újszékelyi őrháznál zászlók alatt, virágokkal a község lakossága élen Bodor István ev. ref. pap programmon kívül üdvözölte az érkező főispánt, kinek a községyi tüzoltók sorba állva, trombita harsogással tisztelegettek. Egy csinos székely leány esokrot adott át. A főispán itt is megköszönte a nem várt fogadtatást s hangoztatta ezéül tüzött feladatát.

A székelykeresztúri állomáson nagy közönség szorongott a pályaudvarban; zászlókkal, virágokkal s hatalmas zeneszóval várva az érkező vonatot. Az állomás igen szépen volt feldíszítve lobogók-, zöld galyakkal és a város czímereivel. Viharos eljenzés közt érkezett meg a vonat s Gombos Sámuel unitár. gym. tanár következő lelkes, gyújtó beszédet intézte a főispánhoz:

Méltóságos főispán ur! Mint független gondolkodó, önérdéket és személyi uralmat nem kereső polgárok jöttünk méltóságodat köszönteni, mikor kis városunk kapui előtt elvonul hivatali székelyére.

E város és vidék polgárainak szíve repes örömben, mert a méltóságod szép előhíre keszesség arra, hogy nem terend vissza amaz ádáz, személyi érdekekért folyó harcok ideje, mely a községyek terén oly pusztító, romboló hatást vitt végbe e megtépett, szagattott vármegyében. Remény és bizalom között állunk, mert méltóságod varázserője és neve ösზე fog hozni és ösზე fog tartani egy oly erős phalanxot, mely jobban szereti ezt a szűkebb hazát, mint önmagát. Összefűzi a méltóságod erős lelke a munkás-beke hivat.

Méltóságod megfigyelő, belátó lelke fel fogja ismeri, kik a csupán relativ nagyságok s kik az abszolút (tánöríthatlan) jellemek s e kettő közül tudni fogja a jobbikat választani a diogenesi bölcsesség lámpájával. Az igazi, képmutatás nélkül való szabadelvűség barátainak eddig is legnagyobb százalékát e város és vidék szolgáltatta.

E szabadelvűség barátai azért csatlakoztak hozzá és támogatták kristálytisza jellemű elődjét, mert az interregnum alatt megígátott székely szabadság alatta nyerhette vissza esekelvési szabadságát.

Ezt a támogató erőt felajánljuk méltóságodnak is tiszta szívvel, lélekkel, minden utógondolat nélkül. S ekkor szabadon remélünk, hogy méltóságod érzelében és gondolatban, szóban és tettben valódi székely emberre válik, vagyis a szabad székely önzellen vezérévé magasztosítja fel magát.

Nem kerünk a mindenáron való boldogításból, abból volt részünk a vége felé járó tized első feleiben. Csak azt kérjük, támogassa nevelő intézeteinket, a munkás székely földmivest, iparunkat és kereskedésünket.

Ilyen gondolatok között bocsátjuk imánkat Istenhez, a népek és nemzetek igazságos királyához, hogy erősítse és övezze a küzdelmes munkában a győző gladiátor pajzsával és szabályjával, hogy kormányozhassa sokáig e tépett, szagattott vármegyét az igazság lelkevel, mint ama megtestesült jóság, a nagy ember-szerető lélek kormányozta 30 esztendeig.

Eljen Hollak Arthur öméltósága, mint Udvarhelyvármegye főispánja!

Hollak főispán emelkedett hangon válaszolt a szónoknak. Melegen köszöni azt a nagy bizalmat, melyet előlegeztek. Ez hátoritni fogja, hogy kövesse ezéjét. Igen jól esik látnia, hogy e vármegye közönsége öszintén óhajta a békét és ő ebben minden erejével közreműködik. Ha együttesen működünk, a siker nem maradhat el. Azt kívánja, hogy itt minden harez megszünjék s a mai nap legyen a kiengesztelődés magasztos napja. Ha így lesz, ez minden községynek javára válik.

Hosszas eljenzés követte a főispán beszédét. Mire a zenekarok játszani kezdtek és a közönség lelkes tün-tetése közt tova száguldott a vonat.

Nagy-Galamfalva állomásnál Jakab Albert ev. ref. pap — szintén programmon kívül — tartott üdvözölő beszédet, melyet itt adunk:

Mélyen tisztelt Méltóságos főispán ur! Napokkal ezéelőtt felhőtlen égből lecsapó villámként sujtott a hír, hogy vármegyénk főispánja — kit állásában vármegyénk polgárságának bizalma, szeretete és tisztelete imádatszerű bátyaként vett körül — állásáról önkéntesen lemondott. S mint a kit váratlanul nagy esapás ért, elvesztette öntudatát és nem tudja merre lépjen — reményt vesztve nézett vármegyénk egy jövőjét eltakaró sötét kárpit felé.

Csakis akkor jött némileg magához, ebredett öntudatára; akkor tünt fel jobb jövőjének fényesen ragyogó reményesillaga, midőn tudomására jött, hogy méltóságodat volt szerencsés megnyerhetni e nemes vármegye főispánjának; mely diszes szék — fájdalom — a közelebbi években gyakran üresedésben volt. Mától fogva Méltóságod tapintatos kezébe futnak ösზე a jog, törvény és igazság, résztint a közoktatás, erkölcs, vallás, gazdaság, kultura, ipar és kereskedelem, társadalom,

közneveltség, egy szóval minden jóirányú dolgoknak vármegyénket érintő szálai, melyeknek munkálása, művelése nem kis feladatot ró megdöntött vállaira.

De ezekben segítőtársai lesznek vármegyénk kiemelkedő tagjai, a nagyrebecsült tisztviselői kar, székely anyavárosunk férfiai s minden jobb érzésű polgárai, mint sioni erősség lesz az érzelemben nemes, — mert hiszen nem lajult el még a székely vér — soha meg nem lazuló, győzhetetlen nagy többsége.

Méltóságod szeretettől övezve jött hozzánk s nagy ürt hagyott maga után, csak hogy a mi jobban fájó, nagyobb sebünket meggyógyítsa. Hogy szegény székely vármegyénket a rut önérdék, csunya személyes harcok nyúgei alól, melyek népünk köz- és magánügyeinek előhaladását lehetetlenné tették, felszabadítsa s annak sokat hányatott hajóját az ohajtott béke kikötőjébe vezesse.

S hogy ezt tehesse, Isten hozta; az Isten, a magyarak Istene sokáig éltesse!

Hollak főispán ismételt örömet fejezte ki a szívélyes fogadtatásért s ígértet tett, hogy minden közügyet melegen felkarol.

A lelkesedés hova-tovább mind nagyobb volt a főispán iránt. Bögöz állomásnál óriási közönség, a járási jegyzői kar, községyek előljárói zugó viharoként hatott eljenzéradallal, hatalmas zene- és kürtszóval, majd a székely leányok róza-esóvel fogadták a főispánt. Demeter Lőrincz dr főszolgabíró, a tőle megszokott magas szárnyalású, keresetlen, szívből jövő szavakkal üdvözölte e járásnak 40,000 tiszta székely lakosa nevében. Beszéde következőleg hangzott:

Méltóságos főispán ur! Itt, ennek a tiszta magyar ajku s tiszta székely és hazafias érzésű központi szolgabírói járás határszélén, mint annak első tisztviselője az engemet ért kiváló szerencsénél fogva tisztelettel és örömtelten üdvözölöm méltóságodat.

Tisztelettel és öszinte igaz érzellemmel üdvözölöm méltóságodat ezen járás tisztikarának és 40.000-et meghaladó tiszta székely lakosság nevében; annak a lakosságnak nevében, a melynek mind a 43 községe elküldötte képviselőjét, hogy ezen üdvözlésnek tanuja legyen és az üdvözlésben részt vehessen.

Nem szolgálai alázkodással hódolunk a hatalomnak, a személynek, kitől függünk, hanem a kötelességérző, a törvénytudó, törvénytisztelő képviselőnek jöttünk el hódolatunkat bemutatni.

Méltóságos uram! En vagyok az egész országban azon ritka járási főnökök egyike, a kinek járásában minden lakója székely, tehát tisztán magyar.

Ez a nép magas intelligenciával bír, tud magasztos eszmékért lelkesülni, hol a községyek és haza iránti kötelességről fejlettebb öntudattal bír.

Becsés anyag ez, a melyet csak jól kell vezetni, ezen néppel a szívez, lelkehez szólva, esodákat lehet mívelni; ez egy jó hadsereg, a mely a viszályokat meguntá s mondhatnám, hogy: „megbühöndte már e nép a multat s jóvendőt.”

Méltóságod eddig egy oly vármegyének volt első tisztviselője, a hol nemzetiségi viszályok elsimítása képezte egyik fontos feladatát, ezen vármegyében a magyarak átka: a pártviszály dühöngött eddig.

Itt terül el a történelmi nevezetességű agyafalvi rét; ösünk itt gyűltek ösზე a béke és háború felett határozatot hozni. Itt gyűltünk mi is ösზე e járás minden rendű és rangú székely lakója; aprók és nagyok, nők és férfiak, nem azért, hogy határozatot hozzunk, hanem hogy a béke apostolát, hivatalos vezérünket, méltóságodat kérve-kérjük, vezesse sokat hányatott sajkánkat a béke üdvös révpartjára. Kérve-kérjük méltóságodat, hogy valamint magas kormányunk minden vonalon a béke áldásain és a közjölét emelésén munkálkodj, úgy méltóságod is mint a magas kormányunk vármegyénkben bizalmi férfja, szűkebb hazánk határain belül szintén a béke áldásait terjeszsze.

Isten hozta! Isten áldja! Éljen!!

A helyeslésekkel gyakran megszakított beszédre főispánunk látható hazafias lelkesedéssel válaszolt. Öszinte szívvel köszöni, hogy oly szép számban jelentek meg fogadására, melyet az előlegezett bizalom, kétségbevonhatatlan szeretet jelének tekint. Az ohajtott béke érdekében mindent elkövet, mert leghőbb kívánata, hogy e tiszta székely erőt pártoskodás ne darabolja szét. A dicső Hunyadiak és Kinizsiek megyéjéből jött, azoknak szülőhelyéről, kik hajdan fegyverrel védtek a hazát. Most ő békés eszközökkel óhajta védeni az igazságot, jogot és törvényt. S reméli, hiszi, hogy a mint együtt a csatában a székely kar esodákat müvelt, a békeben is áldásos munkát fog kifejtetni. Nagyon köszöni a szíves fogadtatást.

A bágyi és hógözi székely zenekar rázendítette a tüzes indulót, virágokat szórtak a kocsikra s hatalmas eljenzések között elindult a vonat, hogy berobogjon a végső állomásra, a székely anyaváros pályaudvarába, hol óriási közönség, hivatali testületek, egyletek, intézetek zászlókkal s diszbandérium várták a vonat érkezését.

A diadal-ut itt nyert méltó befejezést. Leirhatatlan volt az a lelkesedés, mely itt megnyilatkozott. Szünni nem akaró eljenzés rázta meg a levegőt, a kijáratnál diszkapu, a pályaház virágos kertje volt varázsolva s büszkén lengtek a zászlók a város czímere és a néptömeg felett, a zenekar a Rákóczy-indulót játszta, a székely Dalegyet pedig hazafias dalt énekelte.

A város közönsége nevében Gyarmathy Dezső dr polgármester üdvözölte a főispánt következő szép beszéddel:

Méltóságos főispán ur! Tiszteletteljes örömmel üdvözöljük méltóságodat a székely anyavárosban.

Korábbi időkben a székely jogkörének, szabadságának esorbitását, veszélyeztetését látta, ha a kormány bizalmasa idegenből lett kinevezve. Idegennek tekintve mindenkit, ki nem volt az u. n. szorosán vett Székelyország szülöttje;

de most, hogy a székelyek régi szabadsága egész hazában általános lett és a kormány alapját a parlamentáris rendszeren nyugvó népszabadság képezi: a magyar és székely testvérnép egygyé olvadt, a kor-

Melléklet a „Szekely-Udvarhely“ 1899. 28-ik számához.

mány kinevezésében saját akaratának érvényesülését látja.

Méltóságod a régi Erdélyi tulsó részéből jött hozánk, hogy mint a kormány képviselője éljen a hatalmával járó jogokkal és kötelességekkel megénkben, hogy folytassa a megalapított jogrendet, ez által is hazánk-
nak üdvös szolgálatot tegyen.

Tudomásom szerint nincs 10 egyén megénkben, kit méltóságod ösmerjen és nincs talán egy, kivel szorosabb kötelek fűzné egybe, ép ez okból sokszoros örömmel fogta el a megye belbékéjét óhajtó egyének szívét, mert erős a meggyőződésünk, hogy helyzeténél fogva megénk hírhedt harczait nem tekint a pártoskodás személynél, hanem felettünk állva, hozza meg részrehajlatlan bírálatát és végzi a kiegyenlítés nagy munkáját, melynek áldásos gyümölcsét első sorban városunk fogja élvezni, épen mint az eddigi áldatlan harcz keserűségei e várost érték és annak természetes haladását legelőször akadályozták.

Jelen helyzetünkél fogva — bár szükséges volna — részletekbe nem bozsátkozom, hisz valószínűleg lesz módunkban jóságát és befolyását városunk felvilágosítására megnyerni, mert városunk haladására, a megye erejét és hazánk jólétének emelkedését is mutatja.

Fogadja méltóságod tiszteletteljes üdvözlésünket és szerencsekívánatainkat.

Hollaky főispán messze elhallatszott hangon adott kifejezést halájának a meglepően impozáns fogadtatás felett s örömmel vette, hogy a város is a békét óhajítja és ahhoz a zászlóhoz, melyen a valódi szabadság íráva van, esatlakozni fog. Keri hogy sorakozzanak mellette és ő ezt a zászlót diadalra juttatja s lelkes védője lesz a béke és szabadság által biztosított jogoknak. Ismételtén köszöni a szép fogadtatást.

Megindult a menet, élén a festői látványt nyújtó, mintegy 40 tagú lovasbanderium, melyből különösen kitűnt volt főispánunk fia Haller József gróf, különösen magyarja és főúri szerszámjaival. A banderiumot Papp Zakor József és Szabó Ferenc városi polgárok szervezték a kiküldött tagokkal.

A banderium után Gyarmathy dr. polgármesterrel, ennek négyes fogatán vonult be a főispán, kinek kocsijára virágot szórtak; az egész utvonalon ablakokból, erkélyekről üdvözlő kendőlobogtatókkal fogadták a hölgyeket. Nem volt ablak, mely telve ne lett volna hölgyekkel. A kocsi végtelennek tetsző sorozata a legnagyobb rendben, fennakadás nélkül érkezett be, a vendégekkel, melyért Szombatfalvy Lajos, főkapitány élén, a rendezőséget méltán illeti dícséret.

A vármegyeház disztermet zsúfoltság megtöltötte a közönség s a nagy szorongásban szerencsétlenségtől lehetett tartani. Mindenki látni akarta az új főispánt, kit Jakab Gyula alispán a vármegyei tisztikar nevében következő magas roptú beszéddel üdvözölt:

Méltóságos főispán ur! Örömmel szívvel van szerencsém Udvarhelyvármegye közönsége és tisztikara nevében fogadni és üdvözölni méltóságodat itten, a vármegye székében, jövendő munkássága színterén.

Koronás királyunk ő felsége akarata helyezte méltóságodat ezen megye főispáni székébe, azon király, ki népének szerető atyja, kitől csak jó származhatik népeire.

Magyarország kormányelnökének méltóságát, személyében helyezte bizalma és azon alapult javaslata volt alapja ezen legfelsőbb elhatározásnak, azon kormányelnök, kire Magyarország oly reményteljesen tekint, kitől várja és reméli a sok partviszály viharja után csendes és biztos révpártai jutását.

Ilyen bizalommal tekint Udvarhelyvármegye közönsége méltóságod elé; méltóságod kormányzatától reméli a megye jobb jövőjét, a partviszályok megszűntetését, a testvéri szeretet és béke felvirágzását és a közjóknak előhaladását.

Tisztelettel és bizalommal fogadjuk és üdvözljük méltóságodat, mint a béke apostolát; mint olyan vezért, kinek a közigazgatás terén szerzett dús tapasztalatai, erélye és tapintatossága következtetésünk engedi, hogy megénk jövője jó kezébe van letéve.

Fogadja méltóságod kegyesen egyszerű, mesterkélletlen, őszinte székely szívünkől jövő bizalmunk és tiszteletünk kifejezését. Segítse Isten ezen most elfoglalt magas helyzetében, hogy a mely közszeretettel Hunyadvármegyében elhagyandó, fokozott mérvben nyerte meg a szekely lérczek közt és bírja soká, nagyon soká!

Magam és tisztársaim nevében pedig kérem, ajándékozzon meg bennünket bizalmával, mi igérjük, hogy azt kérdelmű, méltóságodat híven követni, kötelességeinket kitartó munkássággal teljesíteni legfőbb törekvésünk leendő.

És most az ég áldását kérve méltóságodra, kívánjuk, hogy soká és boldogul éljen!!

Hollaky Arthur főispán lelkes és gyűjtő hatása válaszában kiemelte az egyetértő munkásságot. Kijelenti, hogy vallásfelekezeti különbség nélkül, részrehajlatlanul pártolja a tisztviselői kart, melyet munkatársainak tekint. Igen jól esett az előlegezett bizalom s biztosítja, hogy mindazok, kik a vármegye előhaladásán munkálnak és a közjót akarják, benne nem esatlakoznak. A testületi szellemet eddig is ápolta, s bármely ügyben forduljanak bizalommal hozzá. Jogos és méltányos kérésük nála mindig meghallgatásra talál.

A főispán beszéde nagy lelkesedést kellett s gyakran élénk helyeslés és éljenzés kísérte.

Ezután szetoszlott a közönség és vendégsereg a szépen fellobogozott, s ünnepi hangulatu, mozgalmas városba.

Este a „Budapest“ szálló éttermében ismerkedési estély volt, melyen a vendégek s a vármegye minden részéből és a szomszéd vármegyékéből jött nagy közönség volt jelen. Élénk lelkesedés, tüzes felköszöntők illusztrálták a nap eseményét.

Julius hó 6 án volt az ünnepélyes beiktatás.

Vármegyénk ornamentális dísztermének parkettjén festői tarka színben hullámlók a törvényhatósági tagok és nem tagok száma; papok, megyei közeletünk jelesei,

országgyűlési képviselők részint színes magyarban, részint saionban elfoglalják az első székeket. Tíz órakor szíves üdvözléssel megnyitja Jakab Gyula alispán a közgyűlést, felolvastatja a gróf Haller János felmentését és a Hollaky Arthur kinevezését tartalmazó legfelsőbb kéziratot, nemkülönben gróf Haller János távozó főispánnak a törvényhatósághoz intézett búcsulevelét is, melyet az állandó választmány, tekintettel 3 éves itléte alatt szerzett érdemeire, elért sikereire s alkotásaira, jegyzőkönyvbe iktatni javasol. Tibád Antal képviselő nem járul hozzá, mert — ugymond — következetes akar lenni elvi álláspontjához, mely szerint ő gróf Haller Jánosnak nem személyi, hanem politikai ellenfele volt s ha most a javaslatot elfogadná, politikai multját desaválná. A javaslat mellett szól Ugron Gábor, ki a példabeszédből indul ki, mely szerint arany hídát kell verni a menekülőnek, melyre ő kész virágot is hinteni; majd Daniel Gábor dr. pártolja a javaslatot s így ellenindítvány nem adatván be, egyhangulag határozattá emeltett az állandó választmány javaslata.

Ezen villamos incidens szerencsés elmulása után alispán indítványozza, hogy Hollaky Arthur főispán után küldötté menesztessék, kinek ajánlatára Daniel Gábor dr. elnöklése mellett Jung-Cseke Lajos apát, Menyhart Andrást, Kisgyörgy Sándor espereseket, Sperker Ferencet, Ugron Jánost és Parkas László biz. tagok küldetnek ki. Kevés vártatva megjelent díszmagyarban, követte a deputatusoktól s a közönség lelkes éljenzése közt foglalta el elnöki széket, illetve tette le az esküt Lázár gróf főjegyző elülmondása mellett. Megnyitóját, mely egyuttal megkormányzati elveinek világos programja is, mely szabatos, tiszta és elhatározott gondolkodásra való minden részében, lapunk főoldalán adjuk teljes szövegében. A törvényhatóság nevében Daniel Gábor dr. képviselőházi alelnök, biz. tag üdvözölte s helyeslően kifejtett irányelveit, följajánlotta támogatását. Utána Ugron Gábor beszélt. Reg hallottuk esengő hangját, fényes logikáját, szekely verének, hazafias tüzenek föllobbanását. A karzatokon kihajolt az elegáns hölgyközönség; mas hangulat jászott az arcvonásokon, mert rég hallottuk, mert elszoktunk volt az ő fényes szonoklatainak hallásától. Beszéde, mintha kiegészítője akart volna lenni első felszólalásának, meg-megeresztette saját kritikája kantárszárát, de mindig visszatartotta az ünnepies pillanat komolysága. Fél s viharzott az éljen, a taps! Hy beszédek kellenek a szekelynek, melynek ma újra eszébe jutott, hogy nemcsak egyhangulag szavazni, de lelkesíteni is tud; érezte, hogy ismét az, a mi volt évszázadokon át: van szabadsága. Különösen nagy hatást tett Ugronnak az a kijelentése, hogy bár politikai fölfogása különbözik is főispánunkétól, vármegyénk lokális érdekeire való tekintettel, támogatni fogja, egyuttal indítványozta, hogy a főispáni beszéd szoról-szóra jegyzőkönyvbe vetessék, hadd ismerje a nép, hadd legyen irás, a mi emlékeztesse főispánunkat, ha feledni találna. Jegyzőkönyvkiadás után az oráisi közönség Ugron hatalmas szonoklásának s főispánunk mindenütt örömet keltő, reményt, bizalmat és megnyugvást adó megnyitójának hatása alatt oszlott szét, hogy következzenek a testületi tisztelgések.

A tisztelgők sorát a vármegyei róm. kath. papság nyitotta meg. Jung-Cseke Lajos apát tolmácsolta mindnyájuk érzelmeit. Ezután a gör. kath. papságot Sandor István; az ev. ref. papságot Menyhart Andrást; az unitárius papságot Kisgyörgy Sándor esperesek és a lutheránus papságot Czizler János erkei pap vezették tisztelgésre s mondták el óhajtaikat. A helybeli es. és kir. tisztikart Leitschaft Károly őrnagy, zászlóalj-parancsnok vezetésével tisztelgett. Ezután a szomszéd Csik- és Nagy-Küküllővármegyék küldöttségei fejezték ki szerencsekívánataikat. Majd az udvarhelyvármegyei és városi szabadelvűpárt nevében közel száz tagú küldöttség jelent meg új vezére előtt. Daniel Elek közgazdasági előadó, a part oszlopos tagja fejezték ki, hogy a tömörült nagy párt örömmel támogatja az új főispánt s kész áldozatok árán is diadalra juttatni a valódi szabadság tiszta lobogóját, melyet ime most tisztelettel hajt meg a hivatalos vezér előtt. A vármegyei tisztviselői kar Jakab Gyula alispán; a városi pedig Gyarmathy Dezső dr. polgármester; a kir. ügyészség, járásbíró, vizsgálatbíró, közjegyzőség és az ügyvéd kar Diemár Károly kir. ügyész; a pénzügyigazgatóság Rediger Gyula pénzügyigazgató-helyettes; a kir. tanfelügyelőség, kö- és agyagipari szakiskola, tanítóképző intézet, felső leányiskola és tanítótételek Sándor Mózes kir. tanácsos, tanfelügyelő; a kir. állampéztészeti hivatal, posta- és távirada, vasut tisztviselői kara Diószeghy Sámuel kir. főmérnök; a kir. erdőhivatal Fás Gyula kir. főerdész, erdőgondnok; a kir. főrealkola Solymossy Lajos dr. a róm. kath. főgimnázium Soó Gáspár és az ev. ref. kollegium Gönczi Lajos igazgatók; a parajdi kir. sőtányhivatal Veress Gyula bányahivatali főnök; az uri kaszinó választmánya Solymossy Lajos dr. elnök; a vármegyei községi és körjegyzők egyesülete nevében Ráduly Sándor elnök és a polgári önképző választmánya élén Solymossy Andre elnök tisztelgett.

A tisztelgő küldöttségeket rokonszenves fogadásban részesítette főispánunk s a szonokok beszédeire — kivétel nélkül — igen megnyerően és őszinte nyíltsággal válaszolt.

Egy óra után gyülekezni kezdtek a meghívottak a főrealkola udvarán föllállított és hatalmas meretű sátor alá. rokonszenves főispánunk meghívása folytán, ki beiktatása alkalmából 370 teretűk díszbeledet adott. A Rákóczi hangjai mellett, pompás négyes fogatán érkezett meg főispánunk; minden egyes asztalnál riadó éljenzéssel találkozva. Az ebéd, melyet egy felszázad étekefő szolgált ki, a következő fogásból állott: Becsinált-leves, fojtott sült, káposzta, liba, tészták, sajt, cseresznye, kávé s kétfele bor és mindannyja, tekintve a roppant résztvevőt, élvezetesnek mondható.

Főispánunk jobbján Mikó Balint, Csikvármegyei főispánja; balfelől pedig Daniel Gábor dr. képviselőházi alelnök, Jung-Cseke Lajos apát, Jakab Gyula alispán, Lázár Árpád orsz. képviselő, Somogyi István Nagy-Küküllővármegye alispánja, Török Albert dr. nyug. főispán, Leitschaft Károly őrnagy, Tibád Antal orsz. képviselő, Gyárfás Andre orsz. képviselő, László Mihály orsz. kép-

viselő, Náday Ferenc színművész, a Nemzeti színház tagja stb. foglaltak helyet.

Az első felköszöntőt ősi szokás szerint a főispán, mint házigazda a magyar nemzet szeretett királyára mondotta, melyet az egész vendégsereg állva és zúgó éljenzéssel fogadott. A főispánra Solymossy Lajos dr. igazgató köszöntött poharat. Ezután Hollaky főispán köszönetet mondva a jó kívánatokért, egy eszméért emel poharat, t. i. az üdvözlő beszédek során kifejezett azon kívánságra, hogy ő legyen szekely. Szellemes beszédben kifejté, hogy igazán szekely lesz s a barátság és szeretetért üríti poharát. Az általános tetszésben részesült beszédet éljenzés és taps követte. Bedő Ferenc ev. ref. pap, Széll Kálmán miniszterelnököt és kormányt s az új főispánt, mint helybeli bizalmasát elíteli. Solymossy Andre ref. koll. tanár az országos képviselőket pártkülömbőség nélkül; Gönczi Lajos ref. koll. igazgató Haller János volt főispánt; Gyarmathy Dezső dr. polgármester a vendégeket; Lázár Árpád orsz. képviselő Hunyadvármegye küldöttsége nevében Udvarhelyvármegye közönséget, melynek bántultak lelkesültéget; Réthy Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő vármegyénk közigazgatási tisztviselőre s azok derek vezetőjét Jakab Gyula alispánt köszöntötte fel. Ezután Czizler János erkei lutheránus pap a főispánra; Sebesi Akos segesvári kir. közjegyző az összes papokra vallásfelekezeti különbség nélkül; Kisgyörgy Sándor unitárius esperes a laza bátor harczosaira, a katonaságra; László Mihály városi orsz. képviselő az állami tisztviselőkre; Bedő Sándor dr. helybeli ügyvéd a tanterfiakra üríti poharát; Daniel Gábor dr. a magyar művészetért és ennek jelenlétét hivatott művelőjeért Náday Ferencért iszik. Náday kifejté, hogy a művészet ugyan nem vág bele a közigazgatásba, de azért hatalmas köszöni a megemlékezést. Mindenkit szíven találóan kijelentette, hogy ha majd a szegény árváknak felöltöskere — vagy egyéb jótékony czelra is — szükséges lesz, készségesen áll e város közönségének rendelkezésére. Viharos taps és éljenzés kísérte a nagy művész szavait; jelölt annak, hogy örömmel fogadjuk ígértét. Ezután Szabó Ferenc uram tartotta meg minden összejövetelen szokásos pohárköszöntőjét, melyben általános derűtlenség között kiemelte, hogy ha ezt a posztot meg akarja tartani főispánunk, „minden jött-menelt bruderschaftot ne igyék”. Poharat különben főispán ur ő méltósága egészségére üríti.

Hollaky főispán mint szekely szolt Nádayhoz s köszönetet mondott ígértéért és kijelentette, hogy majd alkalomadtán reflektál az ígéretekre. Daniel Gábor dr. mint magas polezra emelkedett szekelyt és barátját s mint olyant elveti, kire e vármegye minden fia büszke lehet. Gyarmathy Dezső dr. polgármester Hollaky Arthur főispán feleséget köszönti fel, kiben városunk jótékony egyetű vezetőjét várják s ki főispánunknak a farságos kormányzás után új erőt nyújt a családi otthonban. Lelkes éljenzés kísérte e felköszöntőt, melyet Solymossy Lajos dr. indítványára megtáviratoznak ő méltóságának Devara. — Gyórti Ferenc szentmihályi unitár. pap Sándor Mózes kir. tanácsos, tanfelügyelő üríti poharát. Simó Ferenc szászvárosi ev. ref. Kun-kollegiumi igazgató tisztelegések.

Csulay Lajos devai főszolgabíró Hollaky főispán nevében Udvarhelyvármegye szep hölgyeinek egészségére iszik. Majd Egyed Ferenc törvényhatósági bizotts. tag id Daniel Gábor nyug. főispánunkra, mint az örök béke megtestesült apostolára emel poharat s zúgó éljen riadó kísérő köszöntőjét.

Ezután még a pohárköszöntések folytatást nyertek s csak a kivilágítás és fátylasmenet gyűjtötte a főtérre az egész közönséget.

Este 8 órakor 3 mozsárlövés adta meg a jelt, hogy a fátylasmenet megindult. A vármegyeház díszes frontja előtti tér zsúfolva volt uri közönséggel. Mődunkban volt sok fátylasmenetet végig szemlenni, de elmondhatjuk, hogy rend, szám tekintetében messze túlszárnyalt a valamennyit a mostani. Legyen nyilvános elismerés annak, kit illet. Dr. Kovács Moricz ügyvéd állott az emelvényre, miután a polgári dalkör befejezte Hymnuszát s üdvözölte nem terjedelmes, de megis érthető hangon új főispánunkat. Beszéde keresetlen, egyszerű szavakból állott, minden stilsallang nélkül, de annál jobban meg volt tömve bátor, igaz mondásokkal, melyek lelkes éjen-visszhangra találtak. Beszéde a következő:

Méltóságos főispán ur! „Éltünk rögös határain két geniusz vezet: remény s emlékezet.” Most, ez ünnepélyes órában a remény vezetett.

A remény vezetett. Azon szép remény, hogy meg fogjuk találni méltóságodban azt, ki erős kezekkel és erős akaratú, de atyai szeretettel és mély igazságérzettel megtesz mindent, a mit lehet, hogy e vármegye és e város s annak minden polgára, minden lakója büszken és meglepődéssel tekinthessen e vármegye közigazgatásának működésére.

Ezen reményben jöttünk ide; eljöttünk, hogy üdvözljük, eljöttünk, hogy már előre is lerőjük tiszteletünk adóját. És most midőn — ugyszólva — bemutatkozunk, most, midőn ki kell tárjuk szívünket, őszinte becsületességgel, nyílt férfiasággal meg kell mondjuk azt, hogy miért jöttünk, mit kerünk, mit várunk, mit remélünk: nekem jutott a szerencse, én lettem kiválasztva azok elmondására.

Midőn elváltattam ezt a megbízatást, tisztában voltam azzal, hogy a legnehezebb szerepek egyikére vállalkoztam, de tisztában voltam azzal is, hogy szabad nép nevében fogok beszélni s így beszélhetek és beszélni is fogok úgy, mint azt szívem diktálja és beszélhetek s beszélni is fogok arról, mi nekünk legjobban fáj, a minek orvoslását kerjük, várjuk és reméljük méltóságodtól.

A jog, törvény és igazság jelszava van felírva azon zászlóra, mely zászlónak képviselője, hivatott öre lett e vármegyében méltóságod. A jog, törvény és igazság nevében kerjük méltóságodat, hogy azt a zászlót vármegyénkben is fennen lobogtassa, attól soha el ne térjen. A jog, törvény és igazság nevében kerjük méltósá-

godat, legyen annak rendíthetetlen híve, minden tettét, minden gondolatát e három szó irányítsa, e három szó vezesse, mert mi sem kérünk egyebet, mint a jog, törvény és igazság uralmát.

És ha e három szóban kifejezett elv a gyakorlatban is keresztül vezetve lett, elérte vármegyénk, elérte városunk, elértek mi azt, miért mindent tettünk, mire a legszentebb szándékkal törekedtünk, a miért tenni, mindent elkövetni és ha szükség áldozni is kell: a békét.

Ezen egy szóban összpontosul tehát a mi kívánságunk: béke.

Hogy ne tekintse a magyar a magyart ellenségének, hogy ne legyen az apa a fiának, a testvér a testvérének, a barát a barátjának ellensége csak azért, mert nem egy politikai pártálláson vannak, csak azért, mert nem egy politikai nézetet vallanak, hanem közösen, egyesült erővel törekedjünk szeretett hazánk s abban vármegyénk és városunk felvirágoztatására.

De joggal felmerülhet az a kérdés, ellenvetethik sokan, mi módon lehet ezt keresztül vinni, minő eszközökkel lehet a sikert biztosítani? Hol az erő, hol van a hatalom arra, mely e vármegyében a békét helyreállítsa? Hiszen az érdekek különbözők, ezéja mindenkinek más és más, a szenvedélyek uralkodnak, kizárva a nemesebb gondolkodást. Nem az elvek, hanem a személyek harszaja döl. Hogy lehet tehát mindezt megszüntetni.

Megvallom, e kérdés nehéz, nagyon nehéz, de valamint a hol legnagyobb a veszély, ott van legközelebb a segítség: úgy itt is, e nehéz, ezen legnehezebb kérdésnél van legközelebb a felelet, ott a zászlóra felírva: jog, törvény és igazság.

Ezzel lehet helyreállítani a békét, ezzel lehet biztosítani a sikert, ezzel mentheti meg méltóságod vármegyénket, városunkat az ellenségeskedéstől, az ádáz harcától, ezzel teheti boldoggá, megelégedetté annak polgárait.

És ha e három szóban foglalt elvek a legnagyobb szigorúsággal keresztül vezetve lettek, ha méltóságod igyekszik minket megismerni, ha nem hisz, hanem meggyőződik, ha nem hallgat egyébre, csak a zászlóra irt három szóra, erős a hitem, erős a meggyőződés, hogy az a várva-várt békére vezet.

Méltóságos uram! Székely vagyok magam is s a nyílt, őszinte, szabad székely nép nevében beszélek. Ne vegye tehát tőlem rossz néven, hogy ily őszintén szólottam, mert én azt hiszem, sokkal jobb, ha őszintén megvallunk mindent, hiszen így — mint a jó orvos — meg fogja méltóságod találni az utat és módot a seb gyógyítására s eléri vármegyénk, eléri városunk azt, hogy már egyszer a közjó érdekében minden erejével munkálkodni tudjon.

Ezen reményben kérem a jó Istent, hogy méltóságod vármegyénk és városunk élén, vármegyénk és városunk javára sokáig éltesse. Eljen!

Hollaky Arthur főispánunk, ki az erkélyen állott a megyei és politikai notabilitások élén, érezes hangon felelt, ismételt hangszólyozta megnyék békéjének szükségét voltát. Beszédének frappans helyeit gyakori helyeslések szakították meg s mert a beszéd legtöbbször az egyéni fel fogás karakterisztikája szokott lenni, azok is megismerhették ő méltóságát, kik az ünnepség napján bemutatkozni nem lehettek szerencsések. Főispánunk kitűnő szónok, esengő és filibemászó hangorgánuma van, meglátszik a zöld-fehér asztalnál egyaránt kipróbált gyakorlat, a rögtönző készség, envenzió, szobóság, bátor föllepés, ismétléshiány, kellemes gesztusok stb. Az ünnepségi menet a polgári zenekar indulója s állandó éljenek mellett oszlott szét.

Legyen tehát üdvözölve már is szívünkhoz férköző új főispánunk, mint vármegyénk nyugalmának, társadalmának, békéjének régóta várt reménye, mint a béke jegyében fogant kormányának szerencsés kreaturája; legyen üdvözölve az igazi liberalizmus nevében, melynek háttérében nem siettenkednek hamis jelszavak, mert a Törvényt, a Jogot és Igazságot vette programmjának mottójául, mint hazánk nagyérdemű elnökmínisztere: Széll Kálmán!

A „Székely-Udvarhely” ötödik évfolyamának második felére előfizetést nyitottunk. Hálás köszönetet mondva m. t. előfizetőink, munkatársaink s lapunk minden barátjának az eddigi szíves támogatásért, kérjük azt továbbra is megtartani e lap részére. Nem ámitjuk nagyhangu ígéretekkel t. olvasóinkat, de a helyett kijelentjük, hogy igyekezni fogunk pártfogásukat — tehetségünk szerint — jövőre is kiérdemelni. A lapot bárhova t. olvasóink után küldjük — ha a címről értesítést kapunk.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása és esetleges hátralékok beküldése iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **35-ik éves találkozója** lesz e hó 11. és 12-én Ugron Gábor tanultársainak a róm. kath. főgimnáziumban. Első napon ismerkedési estélyt tartnak a „Budapest” szálló éttermében, másnap pedig az osztálytársak közreműködésével istentisztelet lesz a plébánia templomban.

— **László Mihály** városunk orsz. képviselőjének tiszteletére tegnap este a Zakor-féle vendéglőben közös vacsorát rendeztek választói.

— **Petőfi-ünnep városunkban.** A helybeli polgári önképző-egylet e hó 30-án színelőadással egybekötött Petőfi-ünnepet rendez az agyagfalvi székely emlék javára.

† — **Kovács Ferencz** pápai prelátus, a harmadik osztályú vaskoronarend lovagja, bártafi címzetes apát, főesperes, szentszéki ülnök, Maros-Vásárhely szabad királyi város plébánosa, a marosi római katolikus esperesi kerület egyházi tanfelügyelője, a maros vásárhelyi római katolikus főgimnázium püspöki kiz-

tosa, az Emke alapító tagja július hó 2-án, életének 62-ik-, papságának 39-ik évében elhunyt. — Utódjául Ujfalu József drt emlegetik.

— **A nyomor** súlyos terhe nehezedik Varga József bözödi lakosra, ki teljesen nyomorék s kinek felesége a napokban, mikor 13-ik gyermekének életét adott, rá egy óra múlva meghalt. A kiesel és 6 gyermek életben van, a nyomorék ember pedig vagyonatlan és keresetképtelen. Kérjük t. olvasóinkat, törüljék le filléreikkel könyveit az éhező igazi árváknak.

— **Párbaj.** Haller János gróf volt főispánunk és Lázár Adám gróf főjegyző kedden délután pisztoly-párbajt vívtak egyszeri golyóváltással. Haller gróf lövése nem talált; Lázár gróf pisztolya esütőtörtköt mendett. A felek párbaj után sem békültek ki.

— **Halálozás.** Tallyán Gergely erdélyegyházmegyei növendékpap e hó 2-án 27-ik éves korában elhunyt. A szülői szeretet tiz év óta ohajtotta őt Isten felszentelt papjául láthatni, nem sikerült. Három évi sorvasztó betegségére sirba döntötte. Temetése e hó 4-én általános részvét mellett volt növendéktársai kíséretében.

— **Kát ez mi?** Uj házszám-jelző táblácskák látja el a tanács előterjesztésére Segesvár város képviselőtestülete az épületeket. Ez helyén való, ha a város atyai ily módon is modernizálni akarják a város külső képét. De már az mégis furesza színben tünteti fel a város intézőit, hogy Magyarországon, még a házszámot jelző táblácskákra is az utca nevének csak német szöveggel írja oda. Nem átalják továbbá a német szöveggel ékeskedő ily táblácskát a magyar állam kultur-épületeire is felszerezettni, s a magyar állam által fenntartott intézetek pénztárából darabját egy-egy forinttal megfizettni. Ne feledjék a város intézői, hogy Segesvár nem fekszik Drezda, vagy Lipse közelében, hanem Magyarországon s ezért talán mégis illő volna ennek jellegét legalább külsőképpen az állam hivatalos nyelvén is kifejezésre juttatni.

— **Köszönet.** El nem mulaszthatom ez uton is elismerésemet kifejezni Goldstein Gyula helybeli órásnak azért, hogy órámat, melyet komplikált szerkezete miatt Bécsben sem tudtak kijavítani, alapos szakértelemmel ugy helyreigazítá, hogy járása már hónapok óta egy percnyire sem különbözik a legjobb regulációiától sem. Sz. Udvarhely, 1899. június 24. é. Huck Kálmán, pénzügyi fogalmazó.

— **Petőfi emlékezete.** A magyar képviselőháznak f. hó 4-én tartott ülésében Rátkay László, képviselő, Petőfi Sándor halálának 50 éves évfordulója megünneplése érdekében a kultuszminiszterhez intézett interpellációjában azt említtette fel, hogy a Petőfi sírrelkét Segesvárt egy elesett muszka generalis emléket őrző szolga teljesíti. E valóban téves információból származó kijelentéssel szemben kinyilatkoztatjuk mi, kik nap-nap mellett szemlélői vagyunk az itteni magyar társadalom hazafias buzgólkodása folytán a magyar nemzet filléreiből, a Segesvár melletti fehéregyházi esatateren dícső halállal elvezett névtelen hősök és Petőfi emlékére felállított emlékoszlopok, a mely mellé gróf Haller Lujza a fehéregyházi nagybirtokos saját költségén egy csinos órházat építtetett, melynek egyik szobája Petőfi relikviákkal van berendezve, s ki az őt maga fizeti és az emlékoszlop körül egy holdnyi területet ajándéka adott a hazafias célra, s ki az emlékoszlop körüli tért bekerítettte, parkirozta s ennek fenntartásáról a mig él gondoskodik, hogy halhatatlan kölönk emléket nem muszka pénzen fizetett örözi és hogy az itteni maroknyi magyarság hazafias kegyelettel őrzi Petőfinék emléket.

Szerkesztői üzenetek.

Több közlemény a felhalmozódott aktuális anyag miatt kimaradt, melyért munkatársaink szíves elnézését kérjük.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 12543—99. alisp. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község előjáróságának. Közhírré tétel végett értesítem, hogy Bene község a sertésvész miatti zárlat alól feloldatot. Oroshely község pedig a járványosan fellépett sertésvész; Maros-Tordavármegyében Magyar-Pülpös, Görgény, Úvegcsür és G. Sókna községek a száj- és körömfájás, Vajda-Szentiván a sertésvész miatt zárlat alá helyeztetett. Sz.-Udvarhely, 1899. július 1-én. Jakab Gyula, alispán.

M. kir. államépítészeti hivatal Székely-Udvarhelyt 321. sz. m. 899. Hirdetmény. Udvarhelymegye alispánja 1899. évi június hó 24-én kelt 5257. sz. rendeletével a fenyéd-zetelaka—gyergyói törvényhatósági közuton levő 18, 40, 54, 57, 64, 71. sz. és egy új műtárgy, továbbá az udvarhely—szovátai törvényh. közuton levő 36, 90, 91, 92. sz. műtárgyak helyreállítását 3911 frt 88 kr összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1899. évi július 15-ik napjának d. e. 10 órájára az udvarhelymegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében a megye alispánja nevében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik. A versenyzni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5 százaléki bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiakkal igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Ajánlatok vagy egyenkint, vagy utvonalonkint, vagy együttesen tehetők. Az ajánlatok a költségvetéshez viszonyított százalék árengedés vagy áremelés mellett teendők. A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők Kelt Sz.-Udvarhelyt, 1899. június hó 27-én. A hivatal főnöke: Diószeghy Samu, kir. főmérnök.

M. kir. államépítészeti hivatal Sz.-Udvarhelyen. 322. szám. 1899. m. Hirdetmény. Udvarhelymegye alispánja 1899. évi június hó 23-án kelt 5260. számú rendeletével a kereszter—szentdemeteri törvényhatósági közuton levő 10., 11., 12., 14., 15., 17., 31., 34., 61. sz., a kereszter—etédi törvényhatósági közuton levő 3., 20., 38. és 52. sz. műtárgyak helyreállítását 3120 frt 33 kr összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1899. július hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára az udvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében a megye alispánja nevében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik. A versenyzni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5 százaléki bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiakkal igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Ajánlatok vagy egyenkint, vagy utvonalonkint, vagy együttesen tehetők. Az ajánlatok a költségvetéshez viszonyított százalék árengedés vagy áremelés mellett teendők. A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők. Kelt Sz.-Udvarhelyt, 1899. június hó 27-én. A hivatal főnöke: Diószeghy Samu, kir. főmérnök.

A n. é. közönség figyelmébe.

Mivel üzletünket ismételtel megnyitottuk, a benne levő áruinkat vételárban szolgáltatjuk ki.

Vasárunk, igen szép varógépek, vasalók, mozsarak, kés, vellák, kanalak, ásók, kapák, konyha-bárdok stb.

Fűszer-áruccikkék szintén beszerzési árban.

5 kgr. kávé vételnél már 1 frt 50 kr kedvezményben részesítjük vevőinket.

Kiváló tisztelettel

Dézszy Testvérek.

Kecsetben egy 10 lóerőre felállított és munkába lévő gőzmozdony, igen alkalmas helyen fekvő és sáros-pataki és budai kövekkel felszerelt örlő-malom, — továbbá ugyanezen erőre kitűnően berendezett Gatter-féle 20 osztályú deszka-vágó fűrész és egyéb e szakba vágó felszerelésekkel, a viszonyok változása folytán eladó, eselleg üzlettárs kerestetik.

Munka-anyag a legközelebbi községben bőven be szerezhető.

Ertekezhetni e lap kiadóhivatalánál.

Sz. 1541—899. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az okládi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Biró Pálné Bal né Maria dályai lakos végrehajtatónak, Biró Pál végrehajtatást szenvedő elleni 108 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a dályai 27. sz. tjkvben A + alatt levő 1. r. sz. 4445 hr. sz. belsőre 165 frt, 2. r. sz. 580. hr. sz. szántóra 5 frt, 8. r. sz. 1742. hr. sz. szántóra 6 frt, 9. r. sz. 1918. hr. sz. szántóra 9 frt, 11. r. sz. 2163 hr. sz. szántóra 7 frt, 13. r. sz. 2267. hr. sz. szántóra 5 frt, 14. r. sz. 2308. hr. sz. szántóra 4 frt, 16. r. sz. 2731. hr. sz. szántóra 1 frt, 17. r. sz. 2819. hr. sz. kaszálóra 3 frt, 19. r. sz. 2945. hr. sz. szántóra 7 frt, 20. r. sz. 2979. hr. sz. kaszálóra 1 frt, 22. r. sz. 3639. hr. sz. szántóra 4 frt, 25. r. sz. 4094. hr. sz. kaszálóra 2 frt, 29. r. sz. 5434. hr. sz. erdőre 1 frt, 35. r. sz. 6024. hr. sz. erdőre 2 frt, 36. r. sz. 6071/2. hr. sz. erdőre 2 frt, 37. r. sz. 6074. hr. sz. erdőre 2 frt, 38. r. sz. 6272/2. hr. sz. erdőre 1 frt, 42. r. sz. 7020. hr. sz. szántóra 5 frt, 45. r. sz. 7604. hr. sz. szántóra 6 frt, 47. r. sz. 7785. hr. sz. szántóra 9 frt, 49. r. sz. 2997/1. hr. sz. szántóra 7 frt, 51. r. sz. 3581. hr. sz. szántóra 6 frt, 55. r. sz. 2135/2. hr. sz. szántóra 5 frt, 63. r. sz. 2944. hr. sz. szántóra 7 frt — továbbá az 1899. évi 41. sz. végzéssel íj. Gergely József és neje Tompa Klára javára átvitt a dályai 672. sz. tjkvben A + alatt foglal 6. r. sz. 2429. hr. sz. szántóra 8 frt, 5. r. sz. 2428. hr. sz. szántóra 8 frt, 7. r. sz. 6473., 6477. hr. sz. szántóra 9 frt, 8. r. sz. 7497., 7499., 7500. hr. sz. szántóra 15 frt; továbbá az 1898. évi 3403. sz. végzéssel Dénes Pál javára átvitt, a 931 sz. tjkvben foglalt 7655/2. hr. sz. erdőre 11 frt, továbbá az 1898. évi 3911. számú végzéssel íj. Lőrincz Mózes javára átvitt, a 91 sz. tjkvben joglalt A + 5927. hr. sz. kaszálóra 2 frt, végül a 998—1899. tlkvi számú végzéssel id. Orbán Ferencz és neje Lőrincz Borbára javára átvitt, a 943. sz. tjkvben A + 3172. hr. sz. szántóra 2 frt, 2793. hr. sz. szántóra 56 frt, 7415. hr. sz. szántóra 1 frt, 7414. hr. sz. szántóra 1 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban és pedig a 7414. hr. sz. ingatlanra az Orbán Ferencz né Zoltán Maria javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartásával és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július 19-ik napján d. e. 9 órakor dályai község házána megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novem' er hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint tlkvi hatóságtól.

Okládon, 1899. ápril hó 16-án.

Koncz Károly, }
kir. albiró.

Udvarhely vármegye alispánjától.

Sz. 12573-899.
alisp.

Pályázati hirdetmény.

Székely-Udvarhely rendezett tanácsu város képviselő testületének 132-898. szám alatti jogerős határozatával rendszeresített városi adóhivatali **pénztárnoki állásra** a pályázatot czennel kiírom.

Ezen állással évi 800 frt fizetés és 200 frt lakbér javadalmazás van összekötve.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy a VIII. gimnázialis osztály bevezetéséről, valamint az államszámvitel tanügyi vizsga letételéről bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérelmeket hozzám **1. év július hó 25-éig** adják be, mivel később érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

Székely-Udvarhelyen, 1899. évi július hó 1-én.

Jakab Gyula, s. k.,
alispán.

Sz. 1328-99. ig.

Hirdetmény.

Szentgyeházas-Oláhfalva község előljárósága által közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező **bolt és ehhez tartozó lakhelyiség folyó év július hó 23-án délután 3 órakor** Szentgyeházas-Oláhfalva község-házánál haszonbérbe adatik a legtöbbet ígérőnek.

Kikiáltási ár 100 frt, bánatpénz ennek 10 százaléka. Az árverezési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szentgyeházas-Oláhfalván, 1899. jul. 3-án.

Menyhárt János,
körjegyző.

Balázs István,
községi főbíró.

Ezelőtt 250, most 50 frt. Teljesen jó és használható **angol kerékpár** eladó **Herlitska Nándor** cskl. táncztanítónál, Szombattalva-városrész (Szentpétery üzlete mellett), hol a közelebről megkezdődő táncztanfolyamra beiratkozni lehet.

Eladó egy 5 éves orosz kopó, kitünő kereső és hajtó 12 frtért, **Haurik Alfréd** sörgyárosnál.

Egy kitünő karban levő kerékpár (bicykli) igen előnyös áron eladó. Tudakozódhatni e lap kiadó-hivatalában lehet.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt **hivatalosan vegyelemezve** vannak, **csakis**

FERNENGEL GYULA

jó hírű pinceszéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 32 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 28 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 24 frttől 46 frtig.

• Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság
mint szövetkezet
Budapest, VII. Erzsébet-körút 27.

Biztosításokat elfogad **lovak és szarvasmarhák** elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére. Kártérítés igénye fennáll: ha közönséges és járványos betegségeken, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet **kényszervágást** kénytelen elrendelni.

A díjak pedig rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: báró Sztojanovits György, földbirtokos, elnök. Báró Ambrózy Gyula, földbirtokos. Gróf Bethlen Balázs, es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos. Dr. Bély László, országgy. képviselő, földbirtokos. Chernel György, es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos. Báró Jósika Gábor, es. és kir. kamarás, orsz. képviselő, földbirtokos. Gróf Korniss Karoly, főrendiházi tag, földbirtokos. Báró Nyáry Béla, es. és kir. kamarás, földbirtokos. Gróf Ráday Gedeon, földbirtokos. Dr. Simay Aladár, a „Magyar agrár- és járadékbank r. t.” gazdasági tanácsosa. Dr. Tetéleni Armin, ügyvéd. Taly István, es. és kir. kamarás. „Pestmegyei gazdasági egyesület” alelnöke, földbirtokos. Zaleski Jenő, földbirtokos. Dr. Pajor Ignác, földbirtokos, int. igazgató, igazgatósági tagok. Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság
mint szövetkezet.

Kézmárky Ákos

kocsigyártó üzlete

Székely-Udvarhelyt, a vasuti állomással szemben.

Legdivatosabb kocsik gyors és pontos elkészítése, réztek átalakítása. A kocsigyártó üzlet körébe tartozó összes munkák legelőnyösebb beszerzési forrása.

Kocsik és szekerek állandó raktára.

Vidéki megrendelések olcsó árban! Minták ingyen és bérmentve.

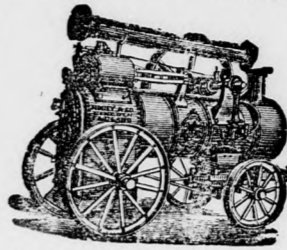
Csépeltető gazdák

figyelmébe!

Van sz. rencsém tisztelettel b. tudomására hozni, hogy **hat ló erejű új cséplő-, kasztrakó- és he-rekidörzsölő gépet**

bocsátok a tisztelt csépeltetők rendelkezésére. — Ennek kezelésével minden tekintetben gyakorlott, józan életű, pontos és a t. gazdaközönség előtt is ismert gépészt bízik meg. — Becses pártfogásukat és számos megbízásukat kérve, vagyok és maradok

kiváló tisztelettel:

Fabián József.

KITÜNTETVE AZ EZREDÉVES ORSZÁCOS KIÁLLÍTÁSON.

BENEDEK, NAGY ÉS KONRÁD

első székely cipőraktára Székely-Udvarhelyt

(Kossuth-utca, Gál János kereskedésével szemben).

A mélyen tiszteit közönség szives figyelmébe ajánljuk saját készítményű mindenféle cipő-árukkal eláttott raktárunkat, hol **elvégezzük a cipészeti szakmához tartozó összes munkák pontos és szolid elkészítését a legdivatosabb és elegánsabb kivitelben**, a legjobb anyagból. Vidéki megrendeléseket ezen hirdetés keretében feltüntetett méretek szerint is gyorsan és előnyös árak mellett teljesítünk.

Sz. 9228-99. szb.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Árvátfalva II. határrészben fekvő és a Bethlenfalva közbirtokosság tulajdonát képező fenyőerdőből 8203 k. holdnak mintegy 16888 m³ luczfenyő fűrészanyag és 1833 m³ luczfenyő épületi fakészlete a szerződés megkötésétől számított 1, esetleg 2 évi kihasználási időtartam mellett 1899. évi július hó 26-án d. e. 9 órakor Bethlenfalva község-házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 26798 frt 40 kr, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek a székelyudvarhelyi főszolgabírónál és a székelyudvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sz. Udvarhelyen, 1899. június hó 29.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Lincolni törzsvárunk a világ le. nagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára.

2- és 3-vasúti ekei és minden egyéb gazdasági gép-pek.

Locomobil és cséplőgép-készletek
továbbá jármű- és cséplőgép-pek, ló- és cséplő-pek, tisztító-pek, konyhai-pek, székely-pek, székely-pek, székely-pek, székely-pek.

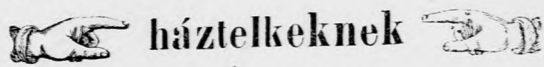
Legjobb sorozatok, székely-pek, repülő-pek, kőbánya-mozgató-pek, daráló-pek, gőz-malmo-pek, egyetemes azé-pek.

Columbia Drill

2 1/2 és 3 1/2 lóerő; 2 1/2 és 3 1/2 lóerő; 2 1/2 és 3 1/2 lóerő; 2 1/2 és 3 1/2 lóerő.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok
Budapest, Váci-körút 63. sz.

Székely-Udvarhely város területén, az alsó határban, az állami ut mellett egy 20 holdnyi, l. osztályu minőségű bennvaló

örök áron eladó.

Venni szándékozik e lap kiadóhivatalában tudakozódhatnak.

A ki divatos és jó férfi ruhát készíttetni óhajt nézze meg szabójánál

KRAUSZ * * *

ADOLF

budapesti posztókereskedő mintakönyvét.

**

Ötszáz minta: honi (zsolnai), angol, francia és brünni szövetekben.

Sz. 2147—899. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat

A székelykeresztúri kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy székelyegyleti első takszékpenztár fiók végrehajtónak ifj. Patakfalvi Mózes és társai végrehajtást szenvedők elleni 570 frt tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykeresztúri kir. bíróság) területén lévő, székelykeresztúri 1573. sz. tkvben foglalt 1166/1. hr. sz. ingatlanra 137 frt 50 kr, 1172/1. hr. sz. ingatlanra 37 frt 95 kr, 169/1. és 1699/1. hr. sz. ingatlanra 57 frt 22 kr, 1703/1. hr. sz. ingatlanra 44 frt 11 kr, 1772/1. és 1773/1. hr. sz. ingatlanra 45 frt 10 kr, 1789. hr. sz. ingatlanra 22 frt 4 kr, 2144/1. hr. sz. ingatlanra 28 frt 62 kr, 2213/1. és 2214/1. hr. sz. ingatlanra 58 frt 87 kr, 2506/b, 2508, 2509/1. hr. sz. ingatlanra 89 frt 70 kr, 2496/1. hr. sz. ingatlanra 88 frt 2 kr, az újabb árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi augusztus hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor alólírott tkvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsarának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött k. zéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismerévenyt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Székely-Keresztúron, 1899. június 21-én.

Veress, kir. albiró.

Szám 1994—99. tkvi.

Hirdetmény.

Szent-Demeter község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. czikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1899. évi szeptember hó 11-én fog kezdődni.

Elnöfogyva felhívatomak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen nemaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a tkvben előforduló bejegyzésekre nézve okdatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kifizőt határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. 15—18. és az 1899. XXXVIII. törvényczikk 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerzteni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átírházó tkvi tulajdonos az átírházás létrejöttét a kiküldött előtt ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a belyeg és illetékelengedési kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a belyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Székely-Keresztúrt, 1899. évi május hó 17-én.

Verese, kir. albiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazták köszvénynek, oszúznál, tagszaggatásnál és meghűlésoknál és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekenként árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Koncz Ármin gyógytárában.

Udvarhelyi járás főszolgabírójától.

Sz. 9229—99. szb.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Árfátfalva II. határrészében fekvő és a fenyédi közbirtokosság tulajdonát képező fenyőerdőből 11774 k. holdnak mintegy 18972 m³ luczfenyő fűrészfanyag és 5416 m³ luczfenyő épületi fakészlete a szerződés megkezdésétől számított 1, esetleg 3 évi kihasználási időtartam mellett **1899. évi július hó 26-án d. e. 11 órakor** Fenyéd község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 32790 frt 80 kr, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek a székelyudvarhelyi főszolgabírónál és a székelyudvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sz-Udvarhelyt, 1899 június 29-én.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Ét gyorssajtó és négy segédgép.

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatványraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSNET.
KÖNYV- ÉS HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT.
PAPIRKERESKEDÉS.

BETEGH PÁL ← ← ←

✿ ✿ ✿ **SZÉKELY-UDVARHELYT (KOSSUTH-UTCZA.)**

Könyvek, folyóiratok, hirlapok, rovatos nyomtatványok, körlevelek, levélfők, borítékok, gyász- és vigalmi jelentések, meghívók, névjegyek stb., stb. gyors és pontos elkészítése olcsó árak mellett. Szelvényes jegyek, bárczak, vásári vámczédulák s mindazon nyomtatványok, melyeket eddig ollóval kellett szétvágdalni, a **legújabb lyukgató** (perforáló) **gépen**nel belyegszerűleg meglyukgatva, könnyen kezelhetők lesznek.

Udvarhelyvármegye hivatalos lapja

„SZÉKELY-UDVARHELY” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt. 1899.